

SIKKERHETS DATABLAD

I samsvar med 1907/2006 vedlegg II 2015/830 og 1272/2008

(Alle henvisninger til EUs regelverk og direktiver er forkortet til kun nummerbetegnelsen)

Utgitt 2018-11-12

Erstatter blad utstedt 2016-11-30

Versjonsnummer 2.0

AVSNITT 1: Identifikasjon av stoffet/stoffblandingen og av selskapet/foretaket

1.1. Produktidentifikator

Handelsnavn	Sievert Propangas
Artikkelnummer	200019, 200060, 201219, 201260

1.2. Identifiserte relevante bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som det advares mot

Identifiserte bruksområder	Gasser /driv-
----------------------------	---------------

1.3. Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

Firma	Sievert AB
	Box 1366
	17126 SOLNA
	Sverige
Telefon	+46 (0)8-629 22 00
E-post	info@sievert.se

1.4. Nødtelefonnummer

Kontakte giftinformasjonen tlf. 22 59 13 00. I akutte tilfeller (ambulanse): Ring 113.

AVSNITT 2: Fareidentifikasjon

2.1. Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen

Ekstremt brannfarlig gass (kategori 1), H220

Komprimert gass, H280

2.2. Merkingselementer

Farepiktogram



Varselord	Fare
Faresetninger	
H220	Ekstremt brannfarlig gass
H280	Inneholder gass under trykk; kan eksplodere ved oppvarming
Sikkerhetssetninger	
P210	Holdes vekk fra varme, varme overflater, gnister, åpen ild og andre antenningskilder. Røyking forbudt
P377	Brann ved gasslekkasje: Ikke slukk med mindre lekkasjen kan stanses på en sikker måte
P381	Fjern alle tennekilder dersom dette kan gjøres på en sikker måte
P410+P403	Beskyttes mot sollys. Oppbevares på et godt ventilert sted

2.3 Andre farer

Dette produktet inneholder ingen stoffer som er vurdert som PBT- eller vPvB-stoff

AVSNITT 3: Sammensetning/opplysninger om bestanddeler

3.2. Stoffblandinger

Legg merke til at tabellen viser kjente farer for ingrediensene i ren form. Farene reduseres eller elimineres når disse blandes eller spes ut, se avsnitt 16d.

Bestanddeler	Klassifisering	Konsentrasjon
PROPAN		
CAS-nummer: 74-98-6 EF-nummer: 200-827-9 Indeksnummer: 601-003-00-5 REACH: 01-2119486944-21	Flam Gas 1, Press Gas <i>P</i> ; H220, H280	>95 %
ETAN		
CAS-nummer: 74-84-0 EF-nummer: 200-814-8 Indeksnummer: 601-002-00-X	Flam Gas 1A, Press Gas <i>P</i> ; H220, H280	<5 %
BUTAN <0,1% BUTADIEN		
CAS-nummer: 106-97-8 EF-nummer: 203-448-7 Indeksnummer: 601-004-00-0 REACH: 01-2119474691-32	Flam Gas 1, Press Gas <i>P</i> ; H220, H280	<5 %
ETANTIOL		
CAS-nummer: 75-08-1 EF-nummer: 200-837-3 Indeksnummer: 016-022-00-9	Flam Liq 2, Acute Tox 4 <i>vapour</i> , Aquatic Acute 1, Aquatic Chronic 1; <i>M</i> = <i>I</i> ; H225, H332, H400, H410	≤0,005 %

Forklaringer til ingrediensene og merkingen er angitt i Avsnitt 16e. Offisielle forkortelser er skrevet med normal stil. Med kursiv stil angis spesifikasjoner og/eller kompletteringer som har blitt brukt ved beregning av blandingens klassifisering, se Avsnitt 16b.

AVSNITT 4: Førstehjelpstiltak

4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Ved innånding

La personen som er skadet hvile på et varm sted med frisk luft, og vedvarer symptomene skal lege oppsøkes.

Ved øyekontakt

Ta øyeblikkelig ut kontaktlinsene såfremt mulig.

Skyll øyet i flere minutter med temperert vann. Vedvarer irritasjonen, oppsøk lege, helst øyespesialist.

Ved hudkontakt

Ta av forurensede klær.

Varm utsatt kroppsdeler i lunket vann dersom frostskaide har oppstått. IKKE bruk varmt vann.

Oppsøk lege ved større frostskaide.

Ved svelging

Oppsøk lege dersom symptomene vedvarer.

4.2. De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

Ved hudkontakt

Kontakt med raskt utvidende gass kan forårsake frostskaider.

4.3. Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

Symptomatisk behandling.

AVSNITT 5: Brannsløkkingstiltak

5.1. Sløkkingsmidler

Egnet brannslukningsmiddel

Slukkes med karbondioksid, sand eller pulver.

Sløkkingsmidler som av sikkerhetsmessige grunner ikke skal brukes

Bør ikke slukkes med vann.

5.2. Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Brannfarlig gass.

Ved brann kan det bygge seg opp trykk slik at forpakningen risikerer å eksplodere.

Ved brann kan helseskadelige gasser (karbonmonoksid og karbondioksid) spres.

Gassen danner en eksplosiv blanding med luft.

5.3. Råd til brannmannskaper

Ved brann benyttes en åndedrettsmaske.

AVSNITT 6: Tiltak ved utilsiktede utslipp

6.1. Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner

Inhaler ikke gassen.

Vær klar over risikoen for antennelse og eksplosjon.

Bruk anbefalt verneutstyr, se punkt 8.

Ved små utslipp < 5 kg. Evakuer området og sørg for å ventilere vekk røyken.

Slå av utstyr med åpen flamme, glød eller annen varme.

Vær oppmerksom på faren for gnistdannelse på grunn av statisk elektrisitet. Ta ikke av klærne i rommet hvor utslippet skjedde.

Heldekkende vernedrakt bør benyttes ved alt rednings- og saneringsarbeid.

6.2. Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Unngå utslipp til jord, vann eller luft.

6.3. Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Evakuer området og sørg for å ventilere vekk røyken. Vær oppmerksom på risikoen for en eksplosjon.

Ikke bruk vann eller vannholdig rengjøringsmiddel.

6.4. Henvisning til andre avsnitt

Se avsnitt 7, 8 og 13.

AVSNITT 7: Håndtering og lagring

7.1. Forsiktighetsregler for sikker håndtering

Håndteres i rom med god ventilasjon.

Damp skal ikke inhaleres og unngå kontakt med hud og øyne.

Hold dette produktet adskilt fra mat og utilgjengelig for barn og kjæledyr.

Ikke spis, drikk og røyk i rom hvor dette produktet håndteres.

Åpen flamme, glovarme objekter, gnistdannelse eller andre antennelseskilder skal ikke forekomme i rom hvor dette produktet håndteres. Statisk elektrisitet forebygges med halvledende gulv og skosåler og en luftfuktighet på over 50%.

7.2. Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter

Produktet ska oppbevares slik at risiko for menneskers helse eller miljøet forebygges. Unngå kontakt med mennesker og dyr og slipp ikke ut produktet i et sårbart miljø.

Oppbevares på et godt ventilert sted.

Lagres tørt, ikke over normal romtemperatur.

Kontakt med produktet i flytende form kan forårsake kuldeskader.

Oppbevares i godt lukket originalforpakning.

Unnå åpne ild, varme gjenstander, gnistdannelse og andre antenningskilder.

7.3. Særlig(e) sluttanvendelse(r)

Se identifisert bruk i avsnitt 1.2.

AVSNITT 8: Eksponeringskontroll/personlig verneutstyr

8.1. Kontrollparametere

8.1.1 Nasjonale grenseverdier

PROPAN

Norge (FOR-2018-08-21-1255)

Nivågrenseverdi 500 ppm / 900 mg/m³

BUTAN <0,1% BUTADIEN

Norge (FOR-2018-08-21-1255)

Nivågrenseverdi 250 ppm / 600 mg/m³

ETANTIOL

Norge (FOR-2018-08-21-1255)

Nivågrenseverdi 0,5 ppm / 1 mg/m³

DNEL

Data mangler.

PNEC

Data mangler.

8.2. Eksponeringskontroll

For å forebygge yrkesrisiko skal det tas hensyn til de fysiske farene (se punkt 2 og 10) forbundet med dette produktet i samsvar med EØS-direktiv 89/391 og 98/24 og nasjonal arbeidsmiljølovgivning.

8.2.1 Egnede tiltak for eksponeringskontroll

Håndteres i rom med god ventilasjon.

Vernebriller/visir

Ikke relevant.

Hudvern

Vernehansker er normalt ikke nødvendig som følge av egenskapene til dette produktet. Vernehansker kan være påkrevd på grunnlag av andre arbeidsforhold, f.eks. slitasje, temperaturforhold eller mikrobiologiske farer. Spesielt følsomme personer kan bruke hansker som er merket med "Low Chemical resistant" eller "Waterproof" eller med angitt piktogram.

Åndedrettsvern

Det kan være behov for åndedrettsmaske.

8.2.3 Begrensning av miljøeksponeringen

For begrensning av miljøeksponering, se avsnitt 12.

AVSNITT 9: Fysiske og kjemiske egenskaper

9.1. Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

a) Utseende	Form: Kondensert gass. Farge: fargeløs.
b) Lukt	Distinkt og ubehagelig dersom luktsatt, ellers luktfri
c) Luktterskel	Ikke angitt
d) pH	Ikke angitt
e) Smeltepunkt/frysepunkt	Ikke angitt
f) Startkokepunkt og kokeområde	≈-45 °C
g) Flammepunkt	-104 °C
h) Fordampingshastighet	Ikke angitt
i) Antennelighet (fast stoff, gass)	Ikke aktuelt
j) Øvre/nedre antennelighets- eller eksplosjonsgrense	Nedre eksplosjonsgrense 2.2% Øvre eksplosjonsgrense 10%
k) Damptrykk	900 kPa (20 °C)
l) Damptetthet	Ikke angitt
m) Relativ tetthet	0,5 g/cm ³ (20°C)
n) Løselighet(er)	Vannløselighet Meget sparsomt løselig (<0,1%)
o) Fordelingskoeffisient; N-oktanol/vann	Ikke aktuelt
p) Selvantenningsstemperatur	450 °C
q) Nedbrytningstemperatur	Ikke angitt
r) Viskositet	Ikke angitt
s) Eksplosjonsegenskaper	Ikke aktuelt
t) Oksidasjonsegenskaper	Ikke aktuelt

9.2. Andre opplysninger

Ingen informasjon tilgjengelig

AVSNITT 10: Stabilitet og reaktivitet

10.1. Reaktivitet

Produktet inneholder ingen stoffer som kan forårsake farlige reaksjoner under normale håndterings- og bruksforhold.

10.2. Kjemisk stabilitet

Produktet er stabilt under normale lagrings- og bruksforhold.

10.3. Mulighet for farlige reaksjoner

Gassen danner en eksplosiv blanding med luft.

10.4. Forhold som skal unngås

Unngå oppvarming, gnister og åpne flammer.

10.5. Uforenlige materialer

Unngå kontakt med oksiderende stoffer.

10.6. Farlige nedbrytingsprodukter

Ingen ved normale forhold.

AVSNITT 11: Toksikologiske opplysninger

11.1. Opplysninger om toksikologiske virkninger

Den sentrale risikoen forbundet med dette produkt er at det er brannfarlig.

Risiko for frostskafer.

Akutt giftighet

Ikke klassifisert som akutt giftig stoff.

Produktet er ikke klassifisert som helseskadelig.

PROPAN

LC50 rotte 4h: 658 mg/L Innånding

BUTAN <0,1% BUTADIEN

LC50 rotte 4h: 658 mg/L Innånding

Hudetsing/hudirritasjon

Kriteriene for klassifisering kan på grunnlag av tilgjengelige data anses å ikke være oppfylte.

Alvorlig øyeskade eller øyeirritasjon

Kriteriene for klassifisering kan på grunnlag av tilgjengelige data anses å ikke være oppfylte.

Sensibiliserende ved innånding eller hudkontakt

Kriteriene for klassifisering kan på grunnlag av tilgjengelige data anses å ikke være oppfylte.

Kjønnscelemutagenitet

Kriteriene for klassifisering kan på grunnlag av tilgjengelige data anses å ikke være oppfylte.

Kreftframkallende virkninger

Kriteriene for klassifisering kan på grunnlag av tilgjengelige data anses å ikke være oppfylte.

Reproduksjonstoksicitet

Kriteriene for klassifisering kan på grunnlag av tilgjengelige data anses å ikke være oppfylte.

Giftvirkning på bestemte organer — enkelteksponering

Ved høye konsentrasjoner med bedøvende eller narkotisk effekt.

Vedvarende innånding kan føre til bevisstløshet og/eller død.

Kriteriene for klassifisering kan på grunnlag av tilgjengelige data anses å ikke være oppfylte.

Giftvirkning på bestemte organer — gjentatt eksponering

Kriteriene for klassifisering kan på grunnlag av tilgjengelige data anses å ikke være oppfylte.

Giftighet ved aspirasjon

Kriteriene for klassifisering kan på grunnlag av tilgjengelige data anses å ikke være oppfylte.

AVSNITT 12: Økologiske opplysninger

12.1. Giftighet

Produktet klassifiseres ikke som miljøfarlig i henhold til gjeldende forskrifter, men inneholder miljøfarlige stoffer i mengder under grenseverdien for merking.

PROPAN

LC50 Stor dafnie (*Daphnia magna*) 48h: 16.3 mg/L

LC50 Fisk 96h: 16.1 mg/L

IC50 Alger 72h: 11.3 mg/L

12.2. Persistens og nedbrytbarhet

Produktet er nedbrytbart i naturen.

12.3. Bioakkumuleringsevne

Dette produktet og dets ingredienser akkumuleres ikke i naturen.

12.4. Mobilitet i jord

Indikasjon på bevegelse i naturen er fraværende, men det er ingen grunn til å tro at produktet er miljøskadelig på grunn av dette.

12.5. Resultater av PBT- og vPvB-vurdering

Dette produktet inneholder ingen stoffer som er vurdert som PBT- eller vPvB-stoff.

12.6. Andre skadevirkninger

Ingen kjente virkninger eller risikoer.

AVSNITT 13: Sluttbehandling

13.1. Avfallsbehandlingsmetoder

Avfallshåndtering for produktet

Produktet og emballasjen skal håndteres som farlig avfall.

Dette produktet gjenvinnes normalt ikke.

Ikke punkter eller brenn beholdere.

Følg lokale forskrifter.

Se også Avfallsforskriften (FOR-2004-06-01-930).

Klassifisering i henhold til 2008/98

Anbefalt avfallskode: 16 05 05 Annen gass i trykkbeholdere enn den nevnt i 16 05 04

AVSNITT 14: Transportopplysninger

Dersom ikke annet angis gjelder opplysninger for hvert av transportmidlene: IMDG (sjøfart), ADR (veitransport), RID (jernbanetransport), ICAO/IATA (luftfart).

14.1. FN-nummer

1965

14.2. FN-forsendelsesnavn

HYDROKARBON GASSBLANDING, FLYTENDE N.O.S. (PROPAN)

14.3. Transportfareklasse(r)

Klasse

2: Gasser

Klassifiseringskode

2F: Flytende gass: brennbare

Sekundærfare (IMDG)

Ingen sekundærfare iht. IMDG

Etiketter



14.4 Emballasjegruppe

Ikke aktuelt

14.5 Miljøfarer

Ikke aktuelt

14.6. Særlige forsiktighetsregler ved bruk

Tunnelrestriksjoner

Tunnelkategori: B/D

14.7. Bulktransport i henhold til vedlegg II i MARPOL 73/78 og IBC-regelverket

Ikke aktuelt

14.8 Annen transportinformasjon

Transportkategori: 2; Høyeste totale mengde per transportenhet 333 kg eller liter

Stuing: Kategori E (IMDG)

Nødinstruksjoner (EmS) ved BRANN (IMDG) F-D

Nødinstruksjoner (EmS) ved UTSLIPP (IMDG) S-U

AVSNITT 15: Opplysninger om regelverk

15.1. Særlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen

Ikke angitt.

15.2. Vurdering av kjemikaliesikkerhet

Rapport om kjemikaliesikkerhet ifølge 1907/2006 Vedlegg I er ikke nødvendig for dette produktet.

AVSNITT 16: Andre opplysninger

16a. Informasjon om hvilke endringer som er utført siden den forrige versjonen

Revisjoner av dette dokumentet

Tidligere versjoner

2016-11-30 Endringer i seksjon 3, 4, 6, 7, 10, 11, 12, 13.

16b. Forklaring av forkortelsene i sikkerhetsdatabladet

Fulltekst for koder for fareklasse og kategori er nevnt i Avsnitt 3

Flam Gas 1	Ekstremt brannfarlig gass (kategori 1)
Press Gas P	Komprimert gass
Flam Gas 1A	Ekstremt brannfarlig gass, antennelig < 13 % (kategori 1A)
Flam Liq 2	Brannfarlige væsker (kategori 2)
Acute Tox 4 <i>vapour</i>	Akutt giftighet (Kategori 4 damp)
Aquatic Acute 1	Meget giftig, med langtidsvirkning, for liv i vann (kategori Akutt 1)
Aquatic Chronic 1; <i>M = I</i>	Svært giftig med langtidseffekter i vann (kategori Cron 1)

Forklaringer til forkortelser i avsnitt 14

ADR Europeisk avtale vedrørende internasjonal transport av farlig gods på vei

RID Reglementet for internasjonal transport av farlig gods med tog

IMDG IMDG-koden (International Maritime Dangerous Goods Code)

ICAO International Civil Aviation Organization, Den internasjonale organisasjonen for sivil luftfart (ICAO, 999 University Street, Montreal, Quebec H3C 5H7, Canada)

IATA Den internasjonale lufttransportforeningen

Tunnelrestriksjonskode: B/D; Transport i tank: Passasje forbudt gjennom tunneler av kategori B, C, D og E, Annen transport:

Passasje forbudt gjennom tunneler av kategori D og E

Transportkategori: 2; Høyeste totale mengde per transportenhet 333 kg eller liter

16c. Kildene til de viktigste data brukt ved utarbeidingen av sikkerhetsdatabladet

Datakilder

Primærdata for beregning av farene har først og fremst blitt hentet fra den offisielle europeiske klassifikasjonslisten, 1272/2008 Vedlegg I, oppdatert til 2018-11-12.

Der slike oppgaver mangler, ble det i andre hånd brukt den dokumentasjonen som ligger til grunn for den offisielle klassifiseringen, f.eks. IUCLID (International Uniform Chemical Information Database). I tredje hånd ble informasjonen fra ansette internasjonale kjemikalieforetak brukt, og i fjerde fra annen tilgjengelig informasjon, f.eks. fra andre leverandørers sikkerhetsdatablader eller fra ideelle organisasjoner, der en ekspertbedømmelsen har blitt foretatt av kildens troverdighet. Hvis pålitelig informasjon ikke finnes til tross for dette, har farene blitt bedømt av ekspertise på grunnlag av kjente farer fra lignende stoffer, der prinsippene i 1907/2006 og 1272/2008 har blitt fulgt.

Fulltekst for forskrifter som er nevnt i dette sikkerhetsdatabladet

1907/2006	EUROPAPARLAMENTS- OG RÅDSFORORDNING (EF) nr. 1907/2006 av 18. desember 2006 om registrering, vurdering og godkjenning av samt begrensninger for kjemikalier (REACH), om opprettelse av et europeisk kjemikaliebyrå, om endring av direktiv 1999/45/EF og om oppheving av rådsforordning (EØF) nr. 793/93 og kommisjonsforordning (EF) nr. 1488/94 samt rådsdirektiv 76/769/EØF og kommisjonsdirektiv 91/155/EØF, 93/67/EØF, 93/105/EF og 2000/21/EF
2015/830	Kommisjonsforordning (EU) 2015/830 av 28. mai 2015 om endring i forordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering og godkjenning av samt begrensninger for kjemikalier (REACH)
1272/2008	EUROPAPARLAMENTS- OG RÅDSFORORDNING (EF) nr. 1272/2008 av 16. desember 2008 om klassifisering, merking og emballering av stoffer og blandinger, om endring og oppheving av direktiv 67/548/EØF og 1999/45/EF, og om endring av forordning (EF) nr. 1907/2006
FOR-2018-08-21-1255	Forskrift om tiltaksverdier og grenseverdier for fysiske og kjemiske faktorer i arbeidsmiljøet samt smitterisikogrupper for biologiske faktorer (forskrift om tiltaks- og grenseverdier)
89/391	Europaparlaments- og rådsdirektiv 89/391/EF
98/24	Europaparlaments- og rådsdirektiv 98/24/EF
2008/98	Europaparlaments- og rådsdirektiv 2008/98/EF av 19. november 2008 om avfall og om opphevelse av visse direktiver
1907/2006	EUROPAPARLAMENTS- OG RÅDSFORORDNING (EF) nr. 1907/2006 av 18. desember 2006 om registrering, vurdering og godkjenning av samt begrensninger for kjemikalier (REACH), om opprettelse av et europeisk kjemikaliebyrå, om endring av direktiv 1999/45/EF og om oppheving av rådsforordning (EØF) nr. 793/93 og kommisjonsforordning (EF) nr. 1488/94 samt rådsdirektiv 76/769/EØF og kommisjonsdirektiv 91/155/EØF, 93/67/EØF, 93/105/EF og 2000/21/EF

16d. Metoder for å evaluere opplysningene det blir henvist til i 1272/2008 Artikkel 9 som brukes ved klassifiseringen

Beregningen av farene med denne blandingen er gjort som en samveid bedømmelse med hjelp av en ekspertbedømmelse i samsvar med 1272/2008 Vedlegg I, der all tilgjengelig informasjon som kan ha betydning for å fastsette farene med blandingen veies sammen, og i samsvar med 1907/2006 Vedlegg XI.

16e. En liste over relevante fareangivelser og sikkerhetssetninger

Fulltekst for faresetninger i henhold til GHS/CLP er nevnt under avsnitt 3

H220 Ekstremt brannfarlig gass

H280 Inneholder gass under trykk; kan eksplodere ved oppvarming

H225 Meget brannfarlig væske og damp

H332 Farlig ved innånding

H400 Meget giftig for liv i vann

H410 Meget giftig, med langtidsvirkning, for liv i vann

16f. Råd om passende opplæring for ansatte for å beskytte menneskers helse og miljøet

Advarsel om feil bruk

Dette produktet kan forårsake skader ved feil bruk. Produsenten, distributøren eller leverandøren er ikke ansvarlig for skader som skyldes annen bruk enn den som produktet er ment for.

Annen relevant informasjon

Ikke indikert

Informasjon om dokumentet



Dette sikkerhetsdatabladet er produsert og kontrollert av KemRisk®, KemRisk Sweden AB, Platensgatan 8, SE-582 20 Linköping, Sverige, www.kemrisk.se